

Female return migration and reintegration strategies in Ethiopia

Citation for published version (APA):

Kuschminder, K. (2014). *Female return migration and reintegration strategies in Ethiopia*. Maastricht University.

Document status and date:

Published: 01/01/2014

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Nederlandse samenvatting

Het doel van deze studie is de verbetering van het begrip van de re-integratie en het re-integratieproces van terugkerende migranten. De belangrijkste vraag waarop deze studie een antwoord probeert te vinden, is: Hoe re-integreren verschillende groepen migranten zich bij hun terugkeer? In loop van de studie is er een tweede sleutelvraag opgedoken: Hoe hebben de re-integratiestrategieën invloed op het potentieel van terugkerende migranten om te handelen als "vernacularizers" bij hun terugkeer? Om deze vragen te beantwoorden, was de eerste stap in dit onderzoek re-integratie te definiëren. Via een uitgebreid literatuuronderzoek van migratie, gedwongen migratie, integratie, transnationalisme, sociale netwerken en sociale veranderingen, heeft deze studie een nieuwe definitie van re-integratie voorgesteld. Zoals aangetoond in deze studie, houden de huidige definities van re-integratie geen rekening met het wederzijds aanpassingsproces van zowel de terugkerende migrant als de samenleving waarnaar deze terugkeert, iets wat bij re-integratie onontbeerlijk is. Ten tweede is het duidelijk dat veel teruggekeerden niet terugkeren naar hun eigen cultuur. Rekening houdend met deze factoren is re-integratie dus in dit onderzoek gedefinieerd als volgt: het proces waarin terugkerende migranten worden ondersteund in het behoud van hun culturele en sociale identiteit door de ontvangende samenleving en waarbij de hele bevolking gelijke civiele, sociale, politieke, menselijke en culturele rechten verwerft.

Deze studie stelt een nieuwe aanpak voor voor de re-integratie, re-integratiestrategieën genoemd. De re-integratiestrategieën definiëren het proces van hoe personen zich re-integreren via de vier dimensies van culturele oriëntatie, sociale netwerken, zelf-identificatie en toegang tot rechten, instellingen en de arbeidsmarkt. Het samenspel tussen deze vier dimensies resulteert in de verschillende re-integratiestrategieën van terugkerende migranten. De resulterende re-integratiestrategieën tonen aan, hoe verschillende terugkerende migranten zich re-integreren. De vier re-integratiestrategieën van gere-integreerden, enclavisten, traditionalisten, en kwetsbaren bieden een typologie voor het bepalen van verschillende strategieën voor terugkerende migranten.

Re-integratie is in dit opzicht multidimensioneel en omvat veel verschillende elementen. De re-integratiestrategieën worden fundamenteel beïnvloed door de levenscyclus van de terugkerende migranten en de keuzes die zij maken bij hun re-integratie. Ten tweede speelt de structurele omgeving van het land van terugkeer een vitale rol in de re-integratie. Terugkerende migranten kunnen zich niet re-integreren als ze niet door de lokale bevolking, de overheid en de arbeidsmarkt in het land van terugkeer aanvaard worden. Re-integratie is een vloeiend concept, en na het identificeren van het re-integratieproces door de re-integratiestrategieën

onderzoekt de studie, hoe terugkerende migranten zich kunnen bewegen in deze re-integratiestrategieën.

Om de aanpak van de re-integratiestrategieën te verkennen, bestudeert deze studie het geval van vrouwelijke remigratie naar Ethiopië. Ethiopië beleefde een conflictperiode van 1974 tot 1991, maar kent sinds 2000 een grote economische groei. Zowel de migratie als de remigratie van en naar het land zijn geweldig toegenomen in de afgelopen tien jaar. Ethiopië is momenteel bezig aan de opbouw van een eigen onderwijsstelsel en een toenemend aantal Ethiopische studenten trekken naar het buitenland voor hun opleiding. Ondanks de groei in Ethiopië bestaan er hoge werkloosheidsniveaus, die vaak nog hoger liggen voor vrouwen dan voor mannen. Verschillende types van vrouwelijke migranten keren dus terug naar zeer verschillende omstandigheden en situaties in Ethiopië.

Deze studie onderzoekt de remigratie van drie analysegroepen:

- Professionelen- Vrouwen die voornamelijk in de jaren 1980 en 1990 gemigreerd zijn, en die na een lange tijd gewerkt te hebben in het land van migratie, waar ze vaardigheden verworven hebben, terugkeren naar Ethiopië met beroepservaring.
- Studenten- Recente migranten die voornamelijk migreren naar Europese landen voor het behalen van een bachelor- of masterdiploma.
- Huishoudelijke hulpen- Voornamelijk vrouwen uit lagere klassen die migreren naar het Midden-Oosten voor huishoudelijk werk.

Er werden 81 kwalitatieve interviews gehouden met vrouwelijke teruggekeerden uit deze drie analysegroepen, die de basis van de analyse vormen. Deze drie groepen hebben verschillende migratie-levenscycli, ervaringen en kansen opgedaan in het buitenland, en hebben verschillende redenen voor hun terugkeer. Bijgevolg hebben ze verschillende re-integratiestrategieën bij hun terugkomst. De analyse toont aan dat de professionelen en studenten de meeste kans maken op re-integratie, sommige professionelen zijn enclavisten en de huishoudhulpen zijn meestal traditionalisten of zijn kwetsbaar.

Het laatste sleutelement van deze studie was een onderzoek naar hoe de re-integratiestrategieën invloed hebben op de mogelijkheden van terugkerende migranten om te handelen als "vernacularizers" bij hun terugkomst. "Vernacularizers" worden gedefiniëerd als personen die "de ideeën en praktijken van een groep overnemen en deze presenteren in termen die een andere groep zal accepteren" (Levitt en Merry, 2009: 446). Het doel van deze studie was, te begrijpen hoe de re-integratiestrategieën de vrouwen beïnvloeden en de kracht geven om in staat te zijn, nieuwe ideeën te delen met de lokale bevolking en hun sociale omgeving, en om bepaalde kwesties te kaderen op een manier dat deze door de lokale bevolking aanvaard zullen worden.

De resultaten tonen aan dat, om op te treden als "vernacularizers", de terugkerende migranten in staat moeten zijn om culturele barrières te overwinnen vooraleer kwesties voor te stellen op een manier die relevant is voor de lokale bevolking, en ten tweede moeten gerepatrieerden zich in een relatieve machtspositie bevinden om zoveel mogelijk impact te hebben. Dit leidt tot de vijf voorwaarden voor terugkerende migranten om het potentieel te bezitten om als "vernacularizers" op te treden: 1) De bekwaamheid om zich te integreren in het buitenland; 2) Bereidheid tot een vrijwillige terugkeer; 3) Voortdurende netwerken bij de terugkeer; 4) Bereidheid om te werken met de lokale bevolking en het vermogen om discussies en onderwerpen in te kaderen; en 5) Een machtspositie innemen en respect tonen voor de anderen. Pas wanneer de gerepatrieerden aan deze vijf voorwaarden voldoen, wat verder impliceert dat zij optimaal gere-integreerd zijn, zijn ze in staat om een hoog potentieel te hebben om te "vernacularizeren". In deze studie voldeden slechts 14 procent van de deelnemers aan dit criterium en hadden ze dus een hoog potentieel om op te treden als "vernacularizers". Daarom kunnen terugkerende migranten onder de juiste omstandigheden een hoog potentieel hebben om te handelen als agenten voor de verandering in hun samenleving van terugkeer. Er kan echter niet worden aangenomen dat alle gerepatrieerden over dit potentieel beschikken. Deze studie heeft het bestaan aangetoond van een directe link tussen re-integratie en het potentieel van gerepatrieerden om invloed uit te oefenen op de samenlevingen waarnaar ze terugkeren. Re-integratie is een complex proces en verschillende re-integratiestrategieën resulteren in verschillende potentiëlen om te "vernacularizeren".